

2019 | 02

ENERGIE SAMEN

magazine

**SPECIAL
HOE
SCHALEN
WE OP?**

**HET HAAGSE
LOEMPJA-OVERLEG**
LEES HET ARTIKEL OP P10

- MIDDENGROEPEN BETREKKEN • EU-REGELS VOOR BURGERINITIATIEVEN •
- COÖPERATIEVE STROOM VOOR KWART MILJOEN HUISHOUDENS • SOCIALE COHESIE •

Het start met **sociale cohesie**

Warmtecoöperaties buigen zich over de vraag: hoe doen we het straks zonder aardgas? We zochten twee coöperaties op die betrokken zijn bij Buurtwarmte: Duurzaam Garenkokerskwartier (Haarlem) en Duurzaam Heeg. Zij willen hun ervaring delen met andere initiatieven die met collectieve aardgasloze oplossingen in de wijk bezig zijn. Eén ding is al duidelijk: alles start met sociale cohesie.

Door
MARJOLEIN TILLEMA en
TJITSKE VELDKAMP

Vooroorlogse woningen verduurzamen? In de meest gemeentes wordt gezocht en gesteund als dat onderwerp voorbijkomt. Niet in het Garenkokerskwartier (1890) in Haarlem. Toen de warmtevisie voor de wijk bekend werd ('de bewoners moeten het zelf regelen'), tuigde buurtcoöperatie Duurzaam Garenkokerskwartier voor de 1.000 woningeigenaren in de wijk een compleet Buurtonderhoudsplan op.

BOP

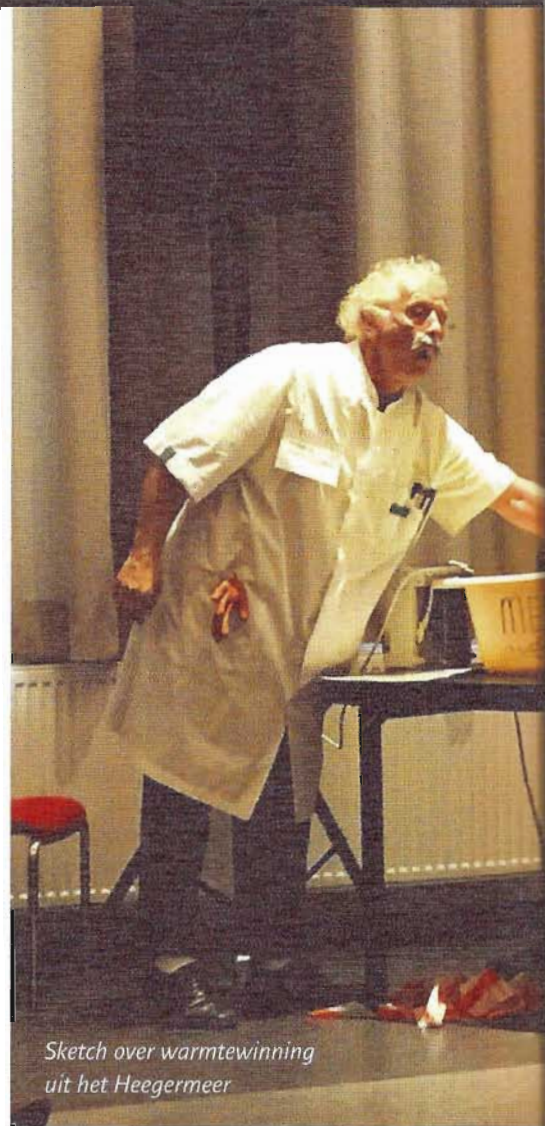
Het BuurtOnderhoudsPlan - liefkozend BOP genoemd - is gebaseerd op het HOOM-dossier (hoom.nl/hoomdossier). Het omvat een meerjarenonderhoudsplan per huis, maar vooral: ondersteuning om ook echt aan de slag te gaan. Secretaris Andries Tieleman (huis uit 1892, gebruikt nog 230 kuub gas per jaar): "We zijn nu twee jaar bezig. 10 procent van de wijk doet al mee, maar we werken

aan zo procent." De buurtcoöperatie vertaalde de aanpak in een werkplan waarmee andere coöperaties ook aan de slag kunnen. Het Garenkokerskwartier kan inmiddels zelfs iemand voor de backoffice betalen.

Karolein Dekkers, Agem (Achterhoek): "Het plan van aanpak met fases en stappen geeft me een goede kapstok als procesbegeleider. Daarnaast heb ik veel mooie nieuwe methodieken en waardevolle tips meegenomen. Doen!"

Praatje bij de wijkvoetbalcup

Bijzonder aan de aanpak is dit: alles start met sociale cohesie. Tieleman: "Het is

Sketch over warmtewinning uit het Heegermeer

leuker wonen als je elkaar kent. Dus we organiseren van alles in de buurt. Als je naast je buurman staat bij de wijkvoetbalcup, blijkt het heel makkelijk om eens te beginnen over isolatie."

Een bewonersavond... met enthousiasme of met verzet?

Duurzaam Heeg wil het dorp verwarmen met aquathermie: het hele dorp aan de warmte uit het Heegermeer - hoe leuk is dat? Duurzaam Heeg wilde dit project graag trekken, maar alleen als het dorp er zelf achter stond. Daarom organiseerden zij een eerste bewonersavond.

Houd het simpel en begrijpelijk

Het belangrijkste advies van Lucie Gelderblom (Duurzaam Heeg): verdiep je werkelijk in wat er leeft onder de inwoners en benoem in een bewonersavond zélf de zorgen en vragen. Houd de presentatie simpel, in begrijpelijke

*Manuel den Hollander, CALorie (Castricum):
"De training is interessant door de inhoud en door aanwezigheid collega's in hetzelfde schuitje."*

Warmte in je eigen wijk: je organiseert het zelf met hulp van Buurtwarmte

Of je nog aan de start staat of al stappen hebt gezet, Buurtwarmte helpt jouw bewonersinitiatief om een plan te maken waarmee je een eigen, duurzame en collectieve warmtevoorziening organiseert. Buurtwarmte heeft professionals, trainingen, tools en tips om je in elke fase van je project te ondersteunen. Jouw initiatief kan zo - uiteindelijk, als je dat wilt - stap voor stap eigenaar worden van de warmtevoorziening.

Opleiding tot buurtbegeleider

Buurtwarmte heeft een opleiding tot buurtbegeleider ontwikkeld. In drie dagdelen leer je hoe je samen een buurtenergieplan voor duurzame warmte en isolatie opzet. Ook maak je kennis met de kern van projectmanagement, bewonersparticipatie en de samenwerking met de gemeente.

- Data: 8 januari, 5 februari en 4 maart. Daarna nogmaals op 8 april, 6 mei en 3 juni. Steeds op woensdag 12.30-17.00 uur.
- Kosten: € 450,- excl. btw, inclusief lunch, locatie en materiaal. Neem gerust contact met ons op als de kosten een bezwaar vormen.

taal voor iedereen, met veel illustraties. Gelderblom: "Als je goed luistert naar wat er leeft in je buurt, krijg je vertrouwen, mandaat om namens de buurt te spreken en wellicht - net als in Heeg - een groot applaus."

Maak het leuk

Nog een tip van Gelderblom: zorg dat er iets leuks te beleven is. "Op de tweede avond voerden twee amateur-toneelspelers uit het dorp een sketch op over de warmtewinning uit het Heegermeer. Dat was voor veel bewoners aanleiding om te komen. Humor en toegankelijke bijeenkomsten helpen in deze processen."

Een officieel moment was er ook: gemeente, provincie en waterschap, maar ook de bewoners zetten een handtekening onder de plannen. Gelderblom: "Zo is het geen overheidsproject, maar een project van het dorp zelf."

Meer weten? Of eerst een gratis eerste intakegesprek om te weten wat Buurtwarmte voor jou kan doen?

Mail naar buurtwarmte@energiesamen.nu

www.buurtwarmte.nu

Marjolein Tillema en Tjitske Veldkamp zijn beiden nauw betrokken bij Buurtwarmte. Marjolein is als freelancer o.a. werkzaam voor Kerschoten Energie Neutraal en Tjitske is actief bij Duurzame Energie Merenwijk